

Anna Kontula vas ym.

Lakialoite laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN SISÄLTÖ

Lakialoitteella ehdotetaan osatyökykyisten palkkatuen enimmäiskeston pidentämistä nykyisestä kahdesta vuodesta viiteen vuoteen. Muutokset tehtäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin (916/2012). Ehdotuksella halutaan parantaa vamman tai sairauden vuoksi pysyvästi osatyökykyisten työllistymismahdollisuuksia.

Lisäksi aloitteessa ehdotetaan, että osatyökykyisen korotetun palkkatuen (100 %:n tuki) nykyistä 12 kuukauden enimmäisaikaa pidennettäisiin 60 kuukauteen silloin, kun osatyökykyinen työllistyy yhdistyksen, säätiön tai rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan palveluksessa ja tekee tällaisen työnantajan palveluksessa lyhennettyä työaikaa (enintään 65 % alan säännöllisestä työajasta).

Aloitteella ehdotetaan lakia muutettavaksi myös niin, että sosiaalisissa yrityksissä osatyökykyisten pidennettyä palkkatuen enimmäisaikaa pidennettäisiin nykyisestä 36 kuukaudesta 72 kuukauteen ja muutettaisiin palkkatuen enimmäiskeston laskentaa. Sen mukaan osatyökykyinen voisi työllistyä uuteen palkkatukityöhön välittömästi sen jälkeen, kun yhden palkkatukijakson enimmäiskesto on tullut täyteen.

PERUSTELUT

Vuoden 2013 työvoimatutkimuksen mukaan suomalaisista työikäisistä 1,9 miljoonalla (55 %) on vähintään yksi pitkäaikaissairaus tai vamma. Työhön tai työmahdollisuuksiin oman arvionsa mukaan sairaus tai vamma vaikuttaa 600 000 henkilön kohdalla. Heistä työssä on 400 000 ja työelämän ulkopuolella 200 000. Ulkopuolella olevista 65 000 haluaisi työskennellä ja arvioi myös olevansa kykeneviä tähän.

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli vuonna 2013 luokiteltu 90 000 asiakasta henkilöiksi, joiden työllistymistä vaikeuttaa vamma tai sairaus. Heistä 69 000 oli työttömiä työnhakijoita ja pitkäaikaistyöttömiä laskettavia 26 000. Osatyökykyisistä työnhakijoista 31 000 työllistyi vuoden aikana edes lyhyeksi aikaa. Erilaisin tuin ja toimenpitein työllistyi 12 000 henkilöä. Vajaa viidesosa näistä kaikista osatyökykyisistä oli nuoria alle 35-vuotiaita.

Lakialoite LA 20/2017 vp

Vammasta tai sairaudesta kärsivien osatyökykyisten työllistymisessä on palkkatuella suuri merkitys. Nykyisessä järjestelmässä sen käyttöä hankaloittaa kuitenkin määrärahasidonnaisen palkkatuen pätkittäisyys ja heikko ennakoitavuus. Työllistäminen edellyttää usein työpaikalla erityisjärjestelyjä, työnkuvien rakentamista ja huolellista perehdytystä. Työkyvyn osittaisuutta paikkaavan palkkatuen epävarmuuden vuoksi monet työnantajat eivät ole halunneet ryhtyä tarvittaviin sopeutustoimiin. Toistuva palkkatuen anominen ja tukijaksojen lyhytkestoisuus eivät tue työpaikkojen syntyä, koska yksilöllisiä räätälöityjä ratkaisuja ja huolellista perehdytystä vaativat työpaikat edellyttävät pitkäjänteisyyttä myös palkkatukijärjestelmältä.

Henkilöä voidaan pitää työkykyisenä, kun hänen yksilölliset edellytyksensä, kuten ikä, sukupuoli ja terveydentila, ovat tasapainossa työn asettamien vaatimusten kanssa ja ihminen pystyy työskentelemään vähintään keskimääräisellä tasolla (yleisesti noudatettava työaika, vaadittu työsuorituksen taso, tarpeellinen ohjaus huomioon ottaen). Työkyvyn käsite on tehtäväsidonnainen. Osatyökykyisyys tarkoittaa yleensä sitä, että työntekijä ei selviydy täydellisesti työnsä asettamista vaatimuksista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 7 luvun 8 §:n 1 momentin 4 kohta, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 2 momentti ja 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 8 §:n 1 momentin 4 kohta ja 9 §:n 1 momentti laissa 1456/2016 sekä 10 §:n 2 momentti ja 12 §:n 1 momentti laissa 1366/2014, seuraavasti:

7 luku

Palkkatuki

8 §

Palkkatuen määrä ja enimmäiskesto

Palkkatuen määrä on työnantajalle tuella palkattavasta aiheutuvista 7 §:ssä tarkoitetuista palkkauskustannuksista:

Lakialoite LA 20/2017 vp

4) enintään 50 prosenttia koko työsuhteen ajalta, kuitenkin enintään 60 kuukauden ajan kerrallaan, jos tuella palkattavan vamma tai sairaus olennaisesti sekä pysyvästi tai pysyväisluonteisesti alentaa tuottavuutta tarjolla olevassa työtehtävässä.

9 §

Palkkatuen määrä ja enimmäiskesto eräissä tapauksissa

Yhdistykselle, säätiölle tai rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle, joka palkkaa 8 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun työttömän työnhakijan muihin kuin elinkeinotoiminnaksi katsottaviin tehtäviin, palkkatuen määrä on enintään 12 kuukauden ajalta 100 prosenttia niistä tuella palkattavasta aiheutuvista palkkauskustannuksista, jotka vastaavat enintään 65 prosentin työaikaa alan säännöllisestä enimmäistyöajasta, kuitenkin enintään valtion talousarvion mukainen enimmäismäärä paitsi, jos yhdistykseen, säätiöön tai rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan palkattavan vamma tai sairaus olennaisesti ja pysyvästi tai pysyväisluonteisesti alentaa tuottavuutta tarjolla olevassa työtehtävässä, jolloin tässä tarkoitettua korotettua palkkatukea maksetaan 60 kuukauden ajalta palkkauskustannuksista, jotka vastaavat enintään 65 prosentin työaikaa alan säännöllisestä enimmäistyöajasta.

10 §

Palkkatuki sosiaaliselle yritykselle

Jos tuella palkattavan vamma tai sairaus olennaisesti ja pysyvästi tai pysyväisluonteisesti alentaa tuottavuutta tarjolla olevassa työtehtävässä, palkkatukea voidaan 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa poiketen myöntää enintään 72 kuukaudeksi kerrallaan.

12 §

Enimmäiskeston laskeminen uudelleen alusta

Sen jälkeen, kun henkilö on ollut palkkatuella tuetussa työssä enimmäisajan yhden tai useamman työnantajan palveluksessa, palkkatukea ei voida myöntää ennen kuin hän on ollut työttömänä työnhakijana vähintään 10 kuukautta palkkatuen myöntämistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana. Enimmäiskeston laskenta aloitetaan kuitenkin aina alusta, kun 24 kuukautta on kulunut viimeisen palkkatukijakson päättymisestä. Tässä pykälässä tarkoitettua 10 kuukauden odotusaikaa ei kuitenkaan sovelleta 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun palkkatuen saajaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakialoite LA 20/2017 vp

Helsingissä 20.4.2017

Anna Kontula vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Silvia Modig vas
Matti Semi vas
Kari Uotila vas
Annika Lapintie vas
Li Andersson vas
Paavo Arhinmäki vas
Jari Myllykoski vas